

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos finansų ministro
2021 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. 1K-317

ŠEŠĖLINĖ EKONOMIKĄ IR PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO ATOTRŪKĮ MAŽINANČIŲ VEIKSMŲ PLANAS

I SKYRIUS VARTOJAMI TRUMPINIAI

Sąvokos / santrumpos	Aprašymas
AM	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija
BVP	Bendrasis vidaus produktas
EIM	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija
FM	Lietuvos Respublikos finansų ministerija
FNTT	Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
GPM	Gyventojų pajamų mokestis
i.EKA	Išmaniųjų elektroninių kasos aparatų posistemis
JRD	Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
KM	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija
LRVK	Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija
LSD	Lietuvos statistikos departamentas
LTSA	Lietuvos transporto saugos administracija
MD	Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
Muitinė	Lietuvos Respublikos muitinė
NTAKD	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
PD	Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos

Sąvokos / santrumpos	Aprašymas
PVM	Pridėtinės vertės mokestis
RAC	Rizikos analizės centras
RC	Valstybės įmonė Registrų centras
SADM	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija
SAM	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
SM	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija
SODRA	Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
STT	Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba
ŠMSM	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija
TM	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija
UT	Užimtumo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
VDI	Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
Vyriausybė	Lietuvos Respublikos Vyriausybė
VMI	Valstybinė mokesčių inspekcija
VMI prie FM	Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
VMVT	Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba
VRM	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija
VSAT	Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos

II SKYRIUS
ŠEŠĖLINĘ EKONOMIKĄ IR PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO ATOTRŪKĮ MAŽINANTYS VEIKSMAI

PIRMASIS SKIRSNIS
PREVENCINĖS PAŽEIDIMŲ UŽKARDYMO PRIEMONĖS

Rizikingų veiklų teisinio reguliavimo tobulinimas

Eil. Nr.	Veiksmo / priemonės pavadinimas	Vykdymo pradžia	Įvykdymo pabaiga	Įgyvendinantys subjektai
1.	Įvertinti pajamų natūra šiuo metu galiojančių teisinį reguliavimą ir, atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, parengti reikalingus teisės aktų, kuriais būtų ribojamas privačių poreikių tenkinimas juridinių asmenų sąskaita, projektus.	2021 m. IV ketv.	2022 m. III ketv.	FM, VMI prie FM
2.	Atlikti atsiskaitymo grynaisiais pinigais šiuo metu galiojančio teisinio reguliavimo išsamią analizę ir, atsižvelgiant į analizės rezultatus, parengti reikalingus teisės aktų, nustatančių atsiskaitymų grynaisiais pinigais ribojimą rizikinguose ekonomikos sektoriuose arba atskirų rūšių mokėjimams, projektus.	2021 m. IV ketv.	2022 m. II ketv.	FM, VMI prie FM, MD, VRM FNNT, EIM
3.	Parengti teisės aktų, kuriais suteikiamos mokesčių administratoriams didesnės kontrolės galimybės užkardant mokesčius ir tobulinamas teisinės atsakomybės klausimų reglamentavimas, kiek tai susiję su mokesčių administratorių veikla, projektus.	2021 m. IV ketv.	2022 m. I ketv.	FM
4.	Atlikti ūkio subjektų finansinių ataskaitų ir informacijos apie ūkio subjektų faktiškai vykdomą veiklą ir jos vykdymo vietą teikimo valstybės registrams šiuo metu galiojančio teisinio reguliavimo analizę ir pateikti Vyriausybei pasiūlymus dėl jo tobulinimo, kartu įvertinant sankcijų už informacijos ir finansinių ataskaitų nepateikimą ir (ar) pateikimą ne laiku efektyvumą.	2021 m. IV ketv.	2022 m. II ketv.	VMI prie FM, TM, RC, FM
5.	Atlikti analizę ir pateikti Vyriausybei pasiūlymus dėl veiklų ekonominės veiklos srityse, kuriose keliama daug skirtingo pobūdžio reikalavimų, licencijavimo (ar tapačių priemonių) nustatymo, jo atsisakymo ar perteklinio reguliavimo atsisakymo poreikio ir Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 40 ¹ straipsnyje įtvirtinto patikimų mokesčių mokėtojų instituto taikymo plėtros poreikio.	2021 m. IV ketv.	2022 m. II ketv.	EIM, VRM, SAM, FM, VMI prie FM, FNNT
6.	Peržiūrėti šiuo metu galiojančių teisinį reguliavimą statybos sektoriuje, siekiant	2021 m.	2022m.	AM, VMI prie FM,

	nustatyti teisėkūros spragas, sudarančias prielaidas šešėlinei veiklai naudojantis statybos ūkio būdu teikiamomis galimybėmis ir pateikti Vyriausybei pasiūlymus dėl jo tobulinimo, peržiūrint jo nuostatas, reglamentuojančias statybų užbaigimo procedūras.	IV ketv.	II ketv.	FNTT
7.	Pateikti Vyriausybei pasiūlymus dėl papildomų statytojo (užsakovo) pareigų, įpareigojant jį pateikti papildomą informaciją apie naują statybą informacinėje lentoje prie sklypo ribos, t. y. statybos leidimo numeris ir data, nurodomas savininkas – fizinis asmuo (gali būti tik inicialai) arba juridinis asmuo, nurodomas statytojas arba kad statoma ūkio būdu.	2021 m. IV ketv.	2022m. II ketv.	AM, FNTT, VMI prie FM
8.	Pakeisti Aplinkos apsaugos reikalavimų transporto priemonių techninei priežiūrai ir remontui aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. D1-405 „Dėl Aplinkos apsaugos reikalavimų transporto priemonių techninei priežiūrai ir remontui aprašo patvirtinimo“, reglamentuojant efektyvesnę transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto veiklos vykdytojų nustatymą.	2021 m. IV ketv.	2022 m. II ketv.	AM, FNTT, VMI prie FM
9.	Pakeisti Transporto priemonių techninio aptarnavimo ir remonto paslaugų teikimo tvarkos aprašą, patvirtintą Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2016 m. vasario 1 d. įsakymu Nr. 2BE-45 „Dėl Transporto priemonių techninio aptarnavimo ir remonto paslaugų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, tobulinant Transporto priemonės techninio aptarnavimo ir remonto paslaugų užsakymo paraiškų pildymą, registravimą ir saugojimą.	2021 m. IV ketv.	2022 m. II ketv.	LTSA, SM, FNTT, VMI prie FM
10.	Išnagrinėti deklaruotino turto sąrašo išplėtimo poreikį, papildomai numatant pareigą deklaruoti investicinius vienetus, virtualiąsias valiutas, ne tik nuosavybės teise turimą, bet ir faktiškai valdomą turtą (išperkamosios nuomos būdu įsigyjamą turtą), ir pateikti Vyriausybei išvadas.	2022 m. I ketv.	2022 m. III ketv.	FM, VMI prie FM
11.	Įvertinti verslo liudijimo, individualios veiklos pažymėjimo ir būtinų leidimų ar licencijų duomenų privalomo nurodymo viešai skelbiamuose prekių pardavimo ir paslaugų teikimo skelbimuose, kartu nustatant pareigą informacijos skleidėjui užtikrinti tokių reikalavimų įvykdymą, poreikį, efektyvumą ir pateikti Vyriausybei pasiūlymus.	2021 m. IV ketv.	2022 m. II ketv.	EIM
12.	Įvertinti pareigos keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais taksi veikla užsiimantiems ūkio subjektams kartu su taksometru privalomai naudoti spausdintuvą, atitinkantį VMI prie FM nustatytus techninius reikalavimus, nustatymo poreikį ir pateikti Vyriausybei išvadas.	2021 m. IV ketv.	2022 m. II ketv.	SM, VMI prie FM
13.	Įvertinti neteisėto (nelegalaus) darbo, įskaitant laikinąjį asmenų, atvykusių iš	2021 m.	2022 m.	SADM, VDI, VMI prie

	trečiųjų šalių, įdarbinimą, užkardymo ir prevencijos rezultatus ir pateikti Vyriausybei pasiūlymus dėl teisinio reguliavimo tobulinimo poreikio.	IV ketv.	II ketv.	FM, SODRA
14.	Atlikti analizę ir pateikti Vyriausybei pasiūlymus dėl galimybių nustatyti skatinančias priemones gyventojams, turintiems skolų, neįvykdytų įsipareigojimų kitiems asmenims ir valstybei, grįžti į oficialią darbo rinką.	2021 m. IV ketv.	2022 m. II ketv.	SADM, TM, EIM, VMI prie FM
Rizikingų veiklų nustatymo gerinimas ir užkardymas laiku, skaitmeninant institucijų veiklos procesus				
Eil. Nr.	Veiksmo / priemonės pavadinimas	Vykdyimo pradžia	Įvykdymo pabaiga	Įgyvendinantys subjektai
1.	Sukurti ir įdiegti mokesčių deklaracijų (PVM, GPM) teisingumo ar rizikingumo vertinimą jų pateikimo VMI momentu pagal turimus duomenis (gautus iš mokesčių mokėtojo ir trečiųjų šaltinių).	2022 m. I ketv.	2025 m. IV ketv.	VMI prie FM
2.	Įgyvendinti VMI veiklos procesų robotizavimo programą, sudarysiančią sąlygas automatizuoti įvairius pasikartojančius veiksmus, atliekamus informacinėse sistemose.	2021 m. IV ketv.	2025 m. IV ketv.	VMI prie FM, FM
3.	Sudaryti teisinis prielaidas duomenims iš skaitmeninių prekybos ir paslaugų teikimo platformų bei mokėjimo tarpininkų gauti.	2021 m. IV ketv.	2022 m. IV ketv.	FM
4.	Sukurti ir įdiegti didelės vertės turtu disponuojančių fizinių asmenų priežiūros modelį.	2021 m. IV ketv.	2023 m. IV ketv.	VMI prie FM
5.	Įgyvendinti duomenų analitikos potencialo padidinimo ir rizikingų subjektų profiliavimo optimizavimo projektą, apimančią naujų duomenų analizės ir duomenų kokybės priemonių VMI ir Muitinėje diegimą bei VMI ir Muitinės valstybės tarnautojų (darbuotojų) kompetencijų ugdymą.	2022 m. I ketv.	2026 m. II ketv.	VMI prie FM, MD, FM
6.	Įveiklinti VMI prie FM kuriamos Išmaniosios mokesčių administravimo sistemos (i.MAS) potencialą ir sukauptus analitinius gebėjimus, dalijantis (per RAC ir kitais būdais) su kitomis kontrolės institucijomis duomenimis ir įgyvendintais ūkio subjektų elgsenos bei rizikingumo vertinimo sprendimais.	2021 m. IV ketv.	2026 m. IV ketv.	VMI prie FM, FM
7.	Įdiegti pažangias technines priemones, siekiant didinti ES išorės sienos kontrolės veiksmingumą ir sustiprinti pažeidimų prevenciją.	2021 m. IV ketv.	2024 m. IV ketv.	VRM, VSAT
8.	Aprūpinti muitinę tinkama tikrinimo įranga, reikalingiausiuose muitinės postuose įrengti rentgeno kontrolės sistemas.	2021 m. IV ketv.	2024 m. III ketv.	MD, FM
9.	Patobulinti informacinę sistemą „Keltra“ taip, kad negaliojant krovinių transporto priemonės techninei apžiūrai nebūtų galimybės jai priskirti licencijos kopijos. Tai	2021 m. IV ketv.	Nuolat	LTSA, SM

	užtikrintų krovinių transporto priemonių techninės priežiūros atlikimą laiku ir nustatyto mokesčio už Lietuvos Respublikoje įregistruotas krovinines transporto priemones sumokėjimą.			
Tarpinstitucinio bendradarbiavimo gerinimas				
Eil. Nr.	Veiksmo / priemonės pavadinimas	Vykdyimo pradžia	Įvykdymo pabaiga	Įgyvendinantys subjektai
1.	Intensyvinti tarpinstitucinę bendrą veiklą mažinant šešėlinę ekonomiką, RAC nustatant bendradarbiavimo prioritetus ir kryptis, atliekant bendradarbiavimo stebėseną ir jungtinių operacijų centruose nustatant konkrečių veiksmų kryptis ir pačius veiksmus, atsižvelgiant į atrinktus rizikingiausias sektorius ir mokesčių mokėtojus.	2021 m. IV ketv.	2022 m. I ketv., vėliau nuolat	VMI prie FM, FNNT, VDI, MD, PD, VSAT, VMVT
2.	Vertinti ir skelbti oficialiai neapskaitytos ekonomikos dalį BVP.	2022 m. IV ketv.	Kasmet	LSD
3.	Atlikti VMI valstybės tarnautojų (darbuotojų) apklausą „Oficialiai neapskaitytos pajamos“ pagal su LSD suderintą klausimyną ir jos rezultatus pateikti LSD.	2022 m. II ketv.	Kas antri metai	VMI prie FM, LSD
4.	Atlikti arba organizuoti nepriklausomus mokslinius į apskaitą neįtrauktų tabako gaminių vartojimo vertinimo tyrimus. Įvertinti poreikį ir galimybes atlikti į apskaitą neįtrauktų alkoholinių gėrimų ir su tabako gaminiais susijusių gaminių vartojimo vertinimo tyrimus.		Periodiškai	NTAKD, SAM
5.	Vertinti antikorupcinės aplinkos ir šešėlinės ekonomikos masto sąsajas, tendencijas ir poveikį valstybės prestižui bei finansų ir ekonominei sistemai.		Kasmet	STT, LRVK
ANTRASIS SKIRSNIS SAVANORIŠKĄ MOKESČIŲ MOKĖJIMĄ SKATINANČIOS PRIEMONĖS Mokesčių deklaravimo ir sumokėjimo supaprastinimas				
Eil. Nr.	Veiksmo / priemonės pavadinimas	Vykdyimo pradžia	Įvykdymo pabaiga	Įgyvendinantys subjektai
1.	Taikyti vieno langelio principą savarankiškai dirbantiems asmenims mokesčių administratoriams deklaruojant valstybiniam socialiniam draudimui praėjusių metų	2021 m. IV ketv.	2021 m. IV ketv.	SODRA, VMI prie FM

	pajamas.			
2.	Sukurti ir įdiegti VMI teikiamų paslaugų ir klientų aptarnavimo modelį pagal klientų segmentus.	2021 m. IV ketv.	2025 m. IV ketv.	VMI prie FM
3.	Pateikti Vyriausybei pasiūlymus dėl smulkiajam ir vidutiniam verslui mokesčių administratorių teikiamų paslaugų kokybės gerinimo, siekiant mažinti administracinę naštą.	2022 m. I ketv.	2022 m. II ketv.	FM, VMI prie FM, SADM
Kitų elektroninių paslaugų plėtra				
Eil. Nr.	Veiksmo / priemonės pavadinimas	Vykdyimo pradžia	Įvykdymo pabaiga	Įgyvendinantys subjektai
1.	Sukurti sąsajas tarp informacinių sistemų ir užtikrinti elektroninių sąskaitų judėjimą tarp privataus ir viešojo sektoriaus subjektų, įgalinant automatinį apdorojimą be žmogaus įsikišimo.	2021 m. IV ketv.	2023 m. III ketv.	FM, EIM
2.	Įdiegti elektronines paslaugas, padedančias mokesčių mokėtojams kuo paprasčiau apskaičiuoti ir sumokėti mokesčius.	2021 m. IV ketv.	2025 m. IV ketv.	VMI prie FM, FM
3.	Įdiegti ir pradėti naudoti i.EKA.	2022 m. IV ketv.	2025 m. II ketv.	VMI prie FM, FM
4.	Sukurti elektroninių prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo ir vežimo dokumentų ekosistemą: 1) įgyvendinti projektą „Tarpvalstybinė elektroninės krovinių vežimo informacijos apskaitos platforma“, sukuriant e.CMR naudojimo funkcijas; 2) įgyvendinti projektą „Ekosistemos, kurioje prekių ir (ar) paslaugų pirkimo–pardavimo dokumentus (e. kvitus (angl. <i>e-receipt</i>) pirkėjams būtų galima gauti elektroniniu formatu, vystymas“.	2021 m. IV ketv. 2021 m. IV ketv.	2026 m. II ketv. 2025 m. IV ketv.	VMI prie FM, SM, FM
Visuomenės švietimas				
Eil. Nr.	Veiksmo / priemonės pavadinimas	Vykdyimo pradžia	Įvykdymo pabaiga	Įgyvendinantys subjektai
1.	Sudaryti sąlygas augti mokestinei drausmei ir pasitikėjimui tarp VMI ir kiekvieno mokesčių mokėtojo, sukuriant mokesčių mokėtojui prieinamą jo rizikos profilį,	2022 m. I ketv.	2025 m. IV ketv.	VMI prie FM, FM

	informuojant mokesčių mokėtoją apie rizikos profilio sudarymo kriterijus ir individualiai jam priskirtą rizikos profilį.			
2.	Parengti visapusę visuomenės švietimo programą ir jos įgyvendinimo planą, skirtus šešėlinės ekonomikos toleravimui visuomenėje mažinti.	2021 m. IV ketv.	2022 m. II ketv.	LRVK, SADM, SAM, FM, VRM, KM, ŠMSM, VMI prie FM, MD, VDI, SODRA, UT, JRD, PD, FNTT, VSAT
